

БЕКІТЕМІН

**Қазіргі уақыттағы Қарағанды
университетінің ректоры
э.б. профессор**

Е.Б. Аймағамбетов

» _____ 2026 ж.

**Әлеуметтік зерттеудің эмпирикалық-аналитикалық есебі: «7М04118
«Спорт менеджменті» білім беру бағдарламасы бойынша
магистранттардың білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттануы»**

Магистратурада оқыту жоғары білім берудің сапасын қамтамасыз ету жүйесінде және академиялық пен оқытушылық құрамды дамытуда маңызды рөл атқарады. Сондықтан, магистратура студенттерінің университеттегі оқу процесінің ұйымдастырылуы мен мазмұнына қанағаттанушылығын бағалау ерекше маңызды. Бар проблемалар мен кемшіліктерді анықтау, сондай-ақ оқытудың тиімділігін арттыру үшін үнемі зерттеу жүргізу өте маңызды.

Стратегиялық даму департаментінің жоспарын іске асыру аясында 2026 жылдың ақпан айында магистратура студенттерінің көрсетілетін білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттанушылығын бағалау үшін әлеуметтік сауалнама жүргізілді.

Зерттеу нысаны – 1 курс магистранттары.

Зерттеу мақсаты – білім беру процесінің сапасы мен ұйымдастырылуына қанағаттану дәрежесін анықтау.

Зерттеу әдісі – жеке сауалнама.

Ақпаратты өңдеу әдісі – SPSS қолданбалы бағдарламалар пакеті.

Зерттеу тапсырысы:

- 1) магистратураға түсер алдында магистранттардың зерттеу дағдылары мен қабілеттерінің даму дәрежесін анықтау;
- 2) кәсіби дайындықтың тиімділігін арттыру бойынша олардың пікірлері мен ұсыныстарын зерттеу;
- 3) кейіннен жетілдіру мақсатында көрсетілетін білім беру қызметтеріндегі кемшіліктерді анықтау;
- 4) магистранттардың академиялық қызметі барысында кездесетін қиындықтар мен мәселелердің себептерін анықтау;
- 5) оларға тікелей немесе жанама әсер ететін факторларды анықтау;
- 6) оқытушылардың сабақ барысында жабдықтар мен жабдықтарды қаншалықты пайдаланатынын анықтау;
- 7) магистратура студенттерінің магистратураны аяқтағаннан кейін болашақта жұмысқа орналасу жоспарларын зерттеу.

Іріктеу әдісі: Магистратура студенттерінің әлеуметтік сауалнамасын үздіксіз іріктеу әдісін қолдану жоспарланған болатын, бірақ сауалнама

барысында кластерлік іріктеу әдісі қолданылды. Сауалнамаға екі магистрант қатысты, олар студенттердің 100%-ын құрады.

Сауалнама келесі нәтижелерді берді:

Университетті таңдау себептері туралы сұралғанда, жауаптар келесідей бөлінді:

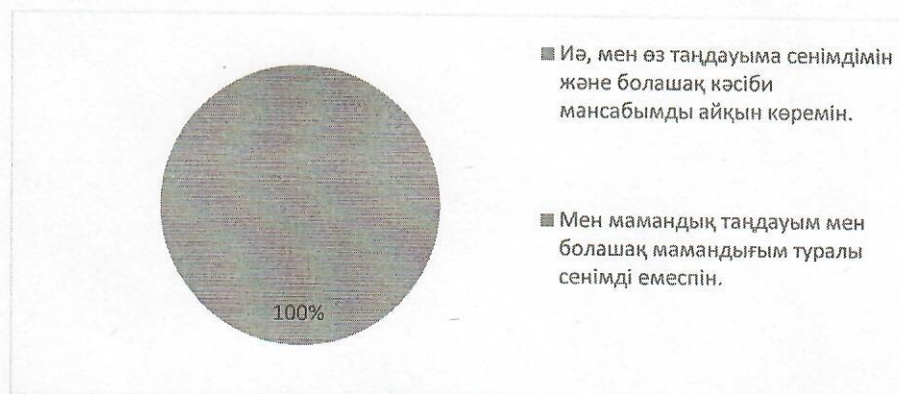
1-сурет Университетті таңдау себептері

Университетте оқудың ең маңызды мақсаттары туралы сұрағанда, барлық респонденттер таңдаған саласында жоғары біліктілік деңгейін алуды атап өтті. Бұл магистранттардың, ең алдымен, терең кәсіби білім алуға және болашақта жұмысқа орналасу үшін қажетті практикалық дағдыларды дамытуға бағытталғанын көрсетеді. Бұл тұжырымдар оқытудың жоғары деңгейін қамтамасыз етудің, білім беру бағдарламаларының өзектілігінің және олардың қазіргі заманғы еңбек нарығының талаптарына сәйкес келуінің маңыздылығын көрсетеді.

2-сурет Магистратурада оқудың мақсаты

Магистранттардың болашақ мамандығын түсінуін анықтау үшін «Болашақ мамандығыңыздың мазмұнын жеткілікті түрде түсінемін деп айта аласыз ба?» деген сұрақ қойылды. Бұл сұраққа жауаптар респонденттердің 100%-ы мамандық таңдауына сенімді екенін көрсетеді.

3-сурет Болашақ мамандықты түсіну

Бүгінгі таңда ақпарат және оған қол жеткізу өте маңызды болған кезде, магистранттардың оқу процесін және оларға көрсетілетін білім беру қызметтерін бағалауына қажетті ақпараттық материалдардың қолжетімділігі үлкен әсер етеді. «Сізге әртүрлі ақпараттық анықтамалықтар берілді ме?» деген сұраққа 100% осындай анықтамалықтармен толық қамтамасыз етілгенін айтты.

Респонденттердің университет туралы пікірлерін одан әрі нақтылау үшін олардан келесі қызметтерді бес балдық шкала бойынша бағалау сұралды.

Бұл қызметтерге 5 балл берілді. Жалпы алғанда, жауаптар келесідей болды (1-кесте):

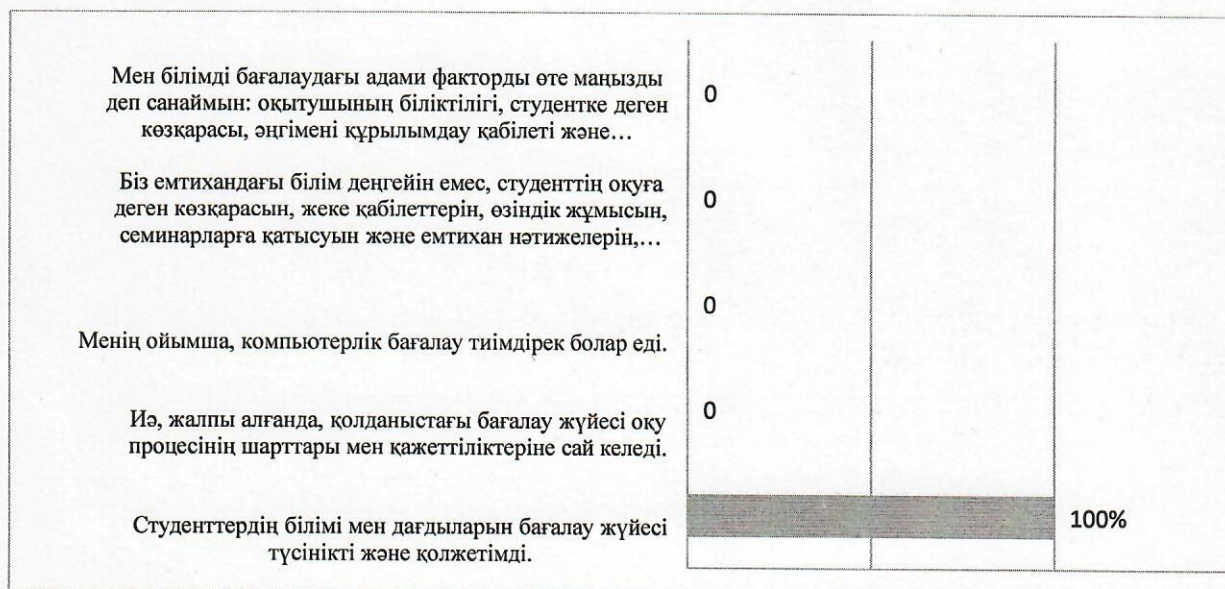
Кесте- 1. Студенттердің университет туралы пікірлері

Көрсеткіш	Балл					
	5	4	3	2	1	0
Оқытушы ұсынған ақпарат тақырыпқа қатысты	100%					
Заманауи зертханалық және практикалық жабдықтармен қамтамасыз ету	100%					
Дәрісханада оқытылатын оқу бағдарламасының мазмұнының өзектілігі мен маңыздылығы	100%					
Оқытушының студенттерді оқу процесіне тарту мүмкіндігі	100%					
Тәжірибилердің қолжетімділігі және тиімділігі.	100%					
Студенттердің білімін студенттерге таныс критерийлерге негізделген объективті және ашық бағалау.	100%					

Кұзыреттіліктің дамуын оқу нәтижелері ретінде бағалау үшін бағалау әдістері мен формаларын пайдалану.	100%					
Профессорлық-оқытушылық құрам, қызметкерлер және университет әкімшілігі тарапынан студенттерге құрметпен қарау.	100%					
Студенттерді тиімді қолдау қызметтерінің қолжетімділігі	100%					

Университет ұсынатын білім беру қызметтерінің сапасына оң баға берудің басым болуы респонденттердің «Сіз оқу нәтижелеріңізге қаншалықты қанағаттанасыз?» деген сұраққа берген жауаптарымен расталады. Бұл сұраққа жауап бере отырып, респонденттер оқу нәтижелеріне толық қанағаттанатындықтарын көрсетті (100%).

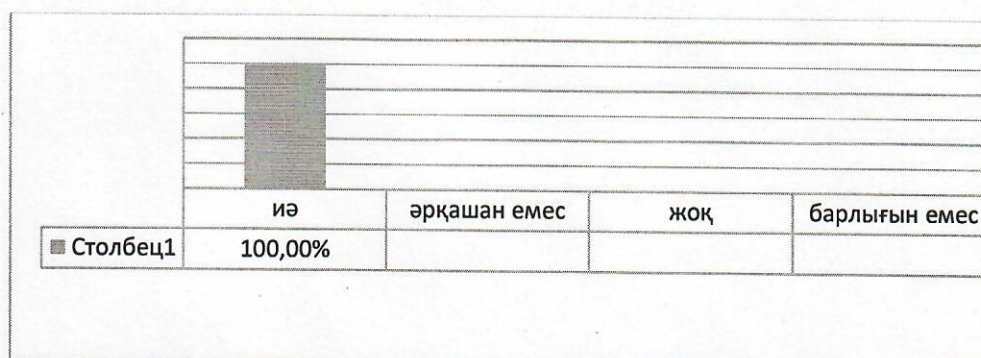
Кез келген ұйым үшін оның мүшелерінің оның процестері мен қарым-қатынастарын әділ деп қабылдауы өте маңызды. «Сіз қазіргі бағалау жүйесін жеткілікті түрде объективті және әділ, қолжетімді және түсінікті деп санайсыз ба?» деген сұраққа берген жауаптар респонденттердің 100%-ы студенттерді бағалау жүйесін объективті және әділ, сондай-ақ анық және түсінікті деп санайтынын көрсетеді (4-сурет).

4-сурет – «Сіздің ойыңызша, білімді бағалаудың қолданыстағы жүйесі жеткілікті түрде объективті және әділ, қолжетімді және түсінуге түсінікті ме?»

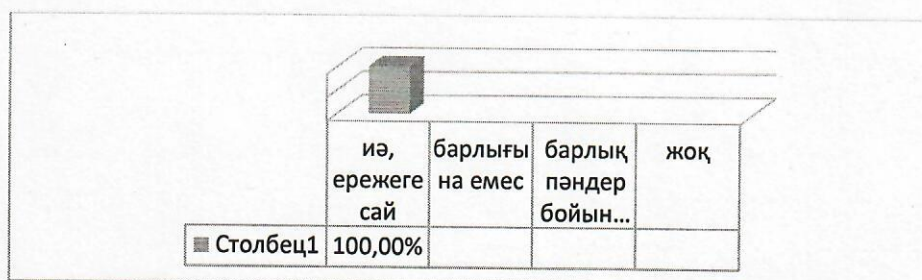
Университетте жағымды атмосфераны қалыптастыру үшін студенттердің әлеуметтік қолдауды сезінуі өте маңызды. «Университет әкімшілігі студенттерге көрсетілетін әлеуметтік қолдау туралы сізге хабарлай ма?» деген сұраққа

берілген жауаптар магистранттардың университет әкімшілігі көрсететін әлеуметтік қолдау туралы жақсы хабардар екенін растады (5-сурет).

5-сурет - « Университет әкімшілігі студенттерге әлеуметтік қолдау көрсету туралы сізге хабарлай ма?»

Магистратура студенттерінің қабілеттері әртүрлі. Демек, барлығы академиялық талаптарды сәтті орындай бермейді. Сондықтан, табысты студенттердің білім сапасын жақсарту ғана емес, сонымен қатар академиялық талаптармен күресетіндерге жүйелі қолдау көрсету де өте маңызды. Студенттер мұндай бағдарламаның бар екенін біледі. Мұны Қазтұтынуодағы Қарағанды университеті академиялық талаптармен күресетіндерге академиялық көмек көрсетеді деп санайтын респонденттердің 100%-ының жауаптары растайды (6-сурет).

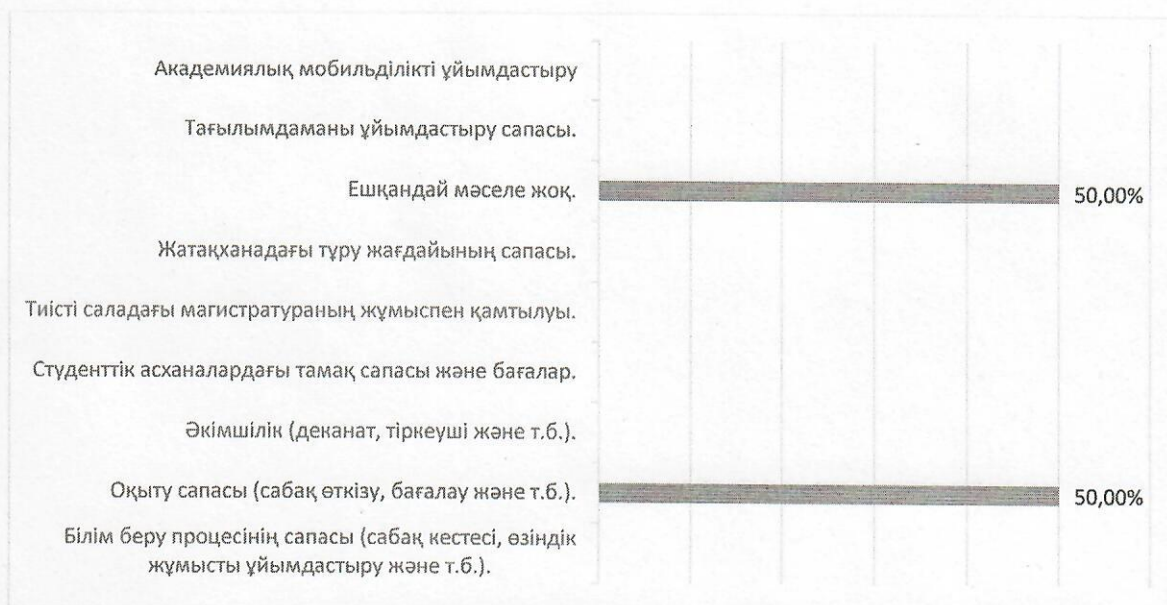

6-сурет – Академиялық талаптарға сай келмейтін студенттерге академиялық көмек көрсету

Қазіргі таңда заманауи стандарттарға сай болуға ұмтылатын кез келген университет әлемдік білім беру процестеріне интеграциялануы керек. Ал «Спорт менеджменті» бағдарламасы бойынша сауалнамаға қатысқан магистранттардың 100%-ы университеттің халықаралық байланыстары академиялық мобильділікке деген ұмтылысын қанағаттандыру үшін жеткілікті деп санайды.

Университет басшылығы магистранттарды мазалайтын мәселелер ауқымын үнемі бақылауы керек. Студенттердің негізгі мәселелері мен басымдықтарын анықтау үшін респонденттерге келесі сұрақ қойылды: «Қазіргі уақытта сізді

қандай студенттік мәселелер ерекше алаңдатады?» Олар үш жауапты таңдай алады (7-сурет).

7-сурет - «Қандай студенттік мәселелер сізді алаңдатады?»

Қазіргі заманда интернетке қолжетімділік білім беру қызметтерінің сапасының ең маңызды критерийлерінің бірі болып табылады. Университет барлық студенттерге тегін интернетке қолжетімділікті қамтамасыз етеді, мұны олардың «Интернет университет студенттеріне қолжетімді ме?» деген сұраққа берген жауаптарынан көруге болады. Респонденттердің 100%-ы «күні бойы тегін қолжетімді» нұсқасын таңдады.

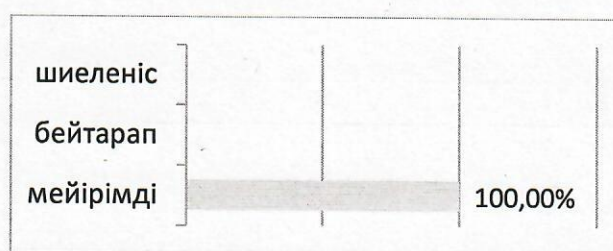
Студенттердің білім беру қызметтерінің сапасы туралы пікірлері тек сабақтардың сапасына ғана емес, сонымен қатар оқу процесінде көрсетілетін кешенді қолдау шараларына да байланысты. Сондықтан студенттерден оқу процесінде көрсетілетін қолдауды 5 балдық шкала бойынша бағалау сұралды. Нәтижелер 2-кестеде көрсетілген.

Кесте - 2. Білім беру процесін қолдау нәтижелері

Көрсеткіш	Балл					
	5	4	3	2	1	0
Ақпараттық қолдау (академиялық, ғылыми және сабақтан тыс іс-шаралар туралы ақпарат)	100%					
Компьютерлік технологияларға қолжетімділік	100%					

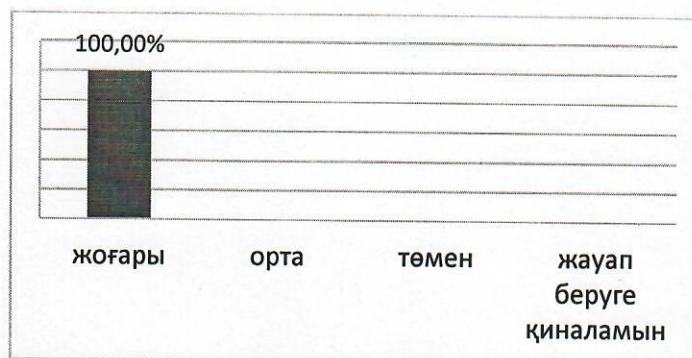
Кітапхана жабдықтары және кадрлармен қамтамасыз ету (әдістемелік және оқу әдебиеттерімен қамтамасыз ету)	100%					
Ыңғайлы сыныптар	100%					
Біркелкі бөлінген оқу жүктемесі бар ыңғайлы кесте	100%					
Оқу-әдістемелік қолдау (оқулықтар, оқу құралдары)	100%					
Электронды тасымалдаушылардағы оқу материалдарының болуы	100%					
Кеңес беру қолдауы (академиялық, кәсіби және жеке мәселелерді шешуге көмек)	100%					
Асхана жұмысы	100%					
Медициналық кабинет жұмысы	100%					
Университет тұлғаларының жұмыспен қамтылуын ұйымдастыруға көмек	100%					

Кез келген ұйымның өміршеңдігі және оның жұмысының сапасы көбінесе оның мүшелері жұмыс істейтін моральдық стандарттар мен жалпы психологиялық атмосфераға байланысты. Осыған байланысты респонденттердің 100%-ы моральдық-психологиялық атмосфераны «мейірімді» деп бағалады (8-сурет).

8-сурет – Моральдық-психологиялық атмосфера

Зерттеулерге қатысты мәселелерді және оларды шешудің қолжетімді әдістерін нақтылау үшін респонденттерге: «Зерттеуге қатысты кез келген мәселелер туындаған кезде, сіз бірінші кезекте кімнен көмек сұрайсыз?» деген сұрақ қойылды (9-сурет). Жауаптар келесідей таратылды:

10-сурет - «Университет оқытушыларының кәсіби деңгейін қалай бағалайсыз?»

Университетте көрсетілетін білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттанушылық өз мамандықтары бойынша теориялық дайындық деңгейіне қатысты жауаптармен де расталады. «Мамандығыңыз бойынша теориялық дайындығыңыздың деңгейін қаншалықты жоғары бағалайсыз?» деген сұраққа барлық респонденттер (100%) теориялық дайындық деңгейін жоғары деп санайтындарын мәлімдеді.

«Мамандығыңыз бойынша практикалық дайындығыңыздың деңгейін қаншалықты жоғары бағалайсыз?» деген сұраққа да осындай жауаптар берілді, респонденттердің 100%-ы практикалық дайындық деңгейін жоғары деп санады.

Ең маңызды білім беру қызметтерінің бірі - студенттердің кәсіби тәжірибелерді ұйымдастыру. Университет басшылығы мен оқытушылары үнемі қабылдайтын кәсіби тәжірибелерді ұйымдастыру бойынша жүйелі шаралар өз нәтижесін беруде. Мұны студенттердің «Кәсіби тәжірибені ұйымдастыру мен өткізуге қанағаттанасыз ба?» деген сұраққа берген жауаптары растайды, респонденттердің 100%-ы «Шағымдар жоқ» деп жауап берді.

Магистранттардың негізгі жұмысы - оқу. Дегенмен, оларды басқа да мәселелер алаңдатады. Сондықтан, білім беру қызметтерінің сапасына және жалпы университетке қанағаттанушылық көбінесе олардың университет ішіндегі сыныптан тыс іс-шараларына байланысты. Олардың қызметінің осы аспектісін одан әрі зерттеу үшін оларға келесі сұрақ қойылды: «Сіз университеттің сабақтан тыс іс-шараларына қатысасыз ба?» Респонденттердің жауаптары «Спорт менеджменті» бағдарламасының студенттері университеттің сабақтан тыс іс-шараларына қатысатынын көрсетеді.

Кесте 4. Университеттің сабақтан тыс шараларына қатысуы

Көрсеткіш	Иә	Жоқ
Студенттік ғылыми конференцияларда	100%	
Шығармашылық клуб-студияларда	100%	
Қызығушылық бойынша үйірмелердің жұмысында	100%	
Саяси шараларда	100%	
Спорттық шараларда	100%	

Адамдар идеалдарсыз өмір сүре алмайды. Студенттердің өз университеттері туралы идеалды көзқарасы болуы өте маңызды. Олардың өз университеттері туралы түсініктерінің идеалды университет туралы түсініктерімен қалай салыстырылатыны көрсетілетін білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттануын ғана емес, сонымен қатар, көп жағдайда өмірлеріне жалпы қанағаттанушылығын да анықтайды. Респонденттердің көпшілігі (100%) өз университеттерінің жоғары білімге деген идеалды көзқарастарына сәйкес келетініне сенетіні қуантады (11-сурет).

11-сурет – «Университет сіздің жоғары білім берудің идеалды тұжырымдамасына сәйкес келе ме?»

Сауалнама соңында магистранттардың университет таңдауына деген көзқарасын анықтау үшін оларға соңғы сұрақ қойылды: «Егер сізде осы университетке қайтадан түсуге мүмкіндік болса, сіз осы университетті қайтадан тандар ма едіңіз?» Бұл сұрақ бізге студенттеріміздің университетке деген жоғары адалдық деңгейін анықтауға мүмкіндік берді (12-сурет). Респонденттердің 100%, біздің университетті қайтадан таңдайтындарын айтты.

12-сурет – «Егер сізде университетке қайта түсу мүмкіндігі болса, сіз осы университетті қайтадан тандар ма едіңіз?»

Негізгі тұжырымдар:

Жүргізілген әлеуметтік сауалнама Спорт менеджменті бағдарламасы бойынша магистранттардың көрсетілетін білім беру қызметтерінің сапасына қанағаттанушылығының ерекше жоғары деңгейін көрсетті. Барлық респонденттер (100%) оқу бағдарламасының мазмұнын, оқытушылардың кәсібилігін, білім беруді ұйымдастыруды және оқу ортасын қоса алғанда, білім беру процесінің негізгі аспектілерін оң бағалады. Магистранттар өз мамандықтары бойынша жоғары біліктілік алуға бағытталған, мамандықты саналы түрде таңдауды және болашақ кәсіби мансабына сенімділікті көрсетеді.

Зерттеу нәтижелері теориялық және практикалық дайындық бойынша жоғары бағаны, сондай-ақ кәсіби тағылымдамаларды ұйымдастыруға толық қанағаттануды көрсетеді. Олар ақпараттық ресурстардың қолжетімділігін, дамыған материалдық-техникалық базаны, жоғары сапалы білім беруді қолдауды және университеттегі қолайлы моральдық-психологиялық атмосфераны атап өтті. Магистранттар сонымен қатар бағалау жүйесінің объективтілігі мен ашықтығын, академиялық және әлеуметтік қолдаудың қолжетімділігін және университеттің халықаралық байланыстарының жеткілікті деңгейін растады. Сонымен қатар, студенттер сыныптан тыс іс-шараларға белсенді қатысатыны және университетке жоғары деңгейде адалдық танытатыны анықталды, бұл олардың сол университетті қайтадан таңдауға дайындығымен және оның жоғары оқу орнының идеалды имиджіне сәйкес келуімен дәлелденеді.

Дегенмен, зерттеу нәтижелері шектеулі үлгіге негізделгенін (100% = 2 респондент) атап өткен жөн, бұл деректерді толық жалпылауға мүмкіндік бермейді және нәтижелерді түсіндіру кезінде сақтықты талап етеді.

Ұсыныстар:

Әлеуетті мәселелерді жедел анықтау және білім беру қызметтерінің сапасын жақсарту үшін магистратура студенттерінің қанағаттанушылығын үнемі бақылауды жалғастыру. Заманауи білім беру технологияларын енгізуге және еңбек нарығының талаптарына сай оқу бағдарламаларын жаңартуға ерекше назар аударып, оқытудың жоғары деңгейін сақтау және дамыту.

Студенттерді академиялық және әлеуметтік қолдаудың қолданыстағы тиімді жүйесін сақтау және қолайлы білім беру ортасын дамытуды жалғастыру.

Білім беру процесін материалдық-техникалық инфрақұрылым мен ақпараттық қамтамасыз етуді жақсартуды жалғастыру.

Халықаралық ынтымақтастықты дамыту және академиялық мобильділік мүмкіндіктерін кеңейту бойынша жұмысты күшейту.

Кәсіби және жеке құзыреттіліктерді дамытудың маңызды элементі ретінде магистратура студенттерінің сыныптан тыс іс-шараларын қолдау және дамыту.

Жасырын мәселелер мен студенттердің күтулерін мұқият анықтау үшін терең сапалы зерттеулер (сұхбаттар, фокус-топтар) жүргізу.

Әлеуметтанушы

Е.Ж.Есенгараев